

Groningen

KOERS KANSEN

VOOR DE SANCTIE-UITVOERING

Strafuitvoering op regionale maat

Jaarrapportage Groningen 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Facts & Figures
3. Ontwikkelingen & Casuïstiek
4. Financieel
5. Vijf jaar Koers en Kansen

BIJLAGEN

1.

Inleiding

Inleiding

Sanctieuitvoering op regionale maat: Jaarrapportage 2023 Groningen

Voor u ligt de vijfde en laatste jaarrapportage van het Koers & Kansen pilot project 'Sanctie-uitvoering op regionale maat' van de Groninger gemeenten. Een project waarin de gemeenten, het Zorg- en Veiligheidshuis en de Penitentiaire Inrichtingen (hierna: PI) Veenhuizen en Leeuwarden in de drie noordelijke provincies samen optrekken om bij zelfmelders detentieschade te beperken c.q. te voorkomen met een mogelijk positieve invloed op het verminderen van recidive. Dat doen ze door samen met betrokken professionals vanuit het strafrechtelijk en sociaal domein zo vroeg mogelijk te anticiperen op een aanstaande gevangenisstraf. De pilot is na de zomer van 2018 van start gegaan en eind 2023 afgerond.

Over Koers & Kansen 3Noord

Zelfmelders zijn door de rechter afgestrafte inwoners die, met een vonnis, in vrijheid een oproep afwachten om hun straf uit te zitten. In de periode tussen de ontvangst van de oproepbrief en de melddatum, zo'n dertig dagen, wordt vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) en vanuit het forensisch WIJ-team ingezet op het in contact komen met de zelfmelders. Als er contact is wordt samen met de zelfmelder gekeken naar leefgebieden waarop mogelijk detentieschade kan ontstaan. Als er gebieden geïdentificeerd zijn wordt vervolgens een persoonlijk plan opgesteld gericht op het beperken en liefst voorkomen van detentieschade. Hiertoe is een werkproces ingericht waarin samenwerking tussen een aantal essentiële schakels in de keten rondom zelfmelders van belang is. Het ZVH, het forensisch WIJ-team en de betrokken PI spelen hierin een hoofdrol. Het meest onderscheidende van deze aanpak ten opzichte van het reguliere nazorgproces is dus dat ingezet wordt op het voorkomen of beperken van eventuele detentieschade vooraf, in plaats van achteraf te herstellen.

Inleiding

Context Groningen

In Groningen is de informatievoorziening van Koers en Kansen centraal belegd bij het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH). Daar wordt een brede informatie-uitvraag gedaan, komt alle informatie binnen, wordt casuïstiek opgepakt en uitgezet bij verschillende partijen of contactpersonen van gemeenten als dat nodig is. Er wordt proactief ingezet op het leggen van contact met de zelfmelder. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande structuren om een zelfmelder heen. Ook wordt er altijd een brief gestuurd, tenzij er goede redenen zijn om dat niet te doen. Indien de zelfmelder geen contact opneemt wordt met de betrokken hulpverlening en/of gemeente gekeken wat er nodig is en hoe betrokkene alsnog benaderd kan worden, bijvoorbeeld door middel van een huisbezoek. De monitoring van het project is in Groningen centraal belegd bij de coördinator van het project en de procesondersteuner van het ZVH.

Opbouw rapportage

Hierna worden de resultaten van de monitor 2023 gepresenteerd. Deze zijn afgezet tegen de cijfers van de twee voorgaande jaren om de ontwikkeling in de tijd zichtbaar te maken. Daarna volgt een kwalitatieve beschouwing aan de hand van casuïstiek en een interviewronde met betrokkenen. Tot slot blikken we terug op de afgelopen vijf jaren, met de belangrijkste bevindingen en geleerde lessen en een doorkijk naar een mogelijk toekomstig verdere ontwikkeling.

Databronnen

Deze rapportage is gebaseerd op de volgende bronnen:

1. Een cijfermatige analyse van de monitoringsinformatie (zie bijlage) die is aangeleverd, aangevuld met casuïstiek.
 2. Interviews met betrokkenen. De informatie uit deze gesprekken geeft kleur en context aan de cijfers.
-

2. Facts & Figures

Aantal zelfmelders 2023

Totaal aantal zelfmelders 2023

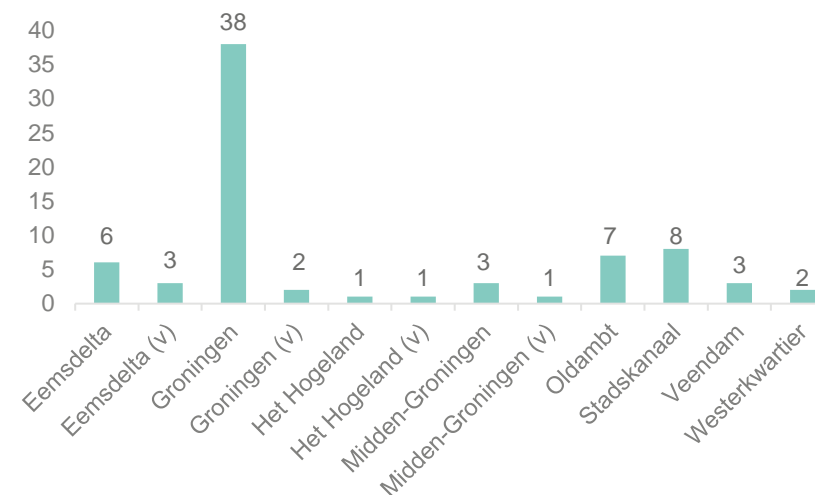
In de gehele provincie Groningen zijn er in 2023 125 zelfmelders opgeroepen. Uitgezonderd MOB'ers (vreemdelingen, die Met Onbekende Bestemming vertrokken zijn) gaat het om 75 zelfmelders. Dat zijn er 26 minder dan in 2022 in provincie Groningen. 7 van de deze 75 zelfmelders zijn vrouw (9%).

Zelfmeldersstop

Het jaar 2023 kenmerkt zich door een lager aantal zelfmelders t.o.v. voorgaande jaren. Verklaring hiervoor is (deels) gelegen in het feit dat er begin en eind 2023 sprake was van een zelfmeldersstop. Vanwege krapte in cel- en personeelscapaciteit is besloten vanaf 6 december 2023 mannelijke volwassen zelfmelders tijdelijk niet meer op te nemen. Dit geldt ook voor de al opgeroepen zelfmelders. Zij zijn hierover per brief geïnformeerd. Er wordt nagedacht over een passende oplossing voor 3Noord, maar voorsnog zijn de maatregelen op alle zelfmelders van toepassing.

COA zelfmelders

Tot mei heeft het ZVH Groningen ook COA zelfmelders aangemeld gekregen, daarna niet meer. In totaal gaat het om 50 zelfmelders in 2023. Het gehele jaar zijn hier geen acties op uitgezet. Daarom wordt deze groep dit jaar niet meegenomen in de analyse.

De grafiek hierboven laat zien hoeveel zelfmelders er per gemeente waren, op basis van het monitoringsformat. Het betreft alle zelfmelders met een melddatum vanaf 6 februari 2023. MOB'ers zijn niet meegenomen in deze cijfers.

Gemeente van herkomst

Iets meer dan de helft van de zelfmelders (53%) komt uit de gemeente Groningen, gevolgd door de gemeenten Stadskanaal, Oldambt en Eemsdelta. Overige gemeenten hebben slechts één tot enkele zelfmelders.

Facts & Figures

(75)

Geregistreerde zelfmolders

Percentage uitgestelde zaken

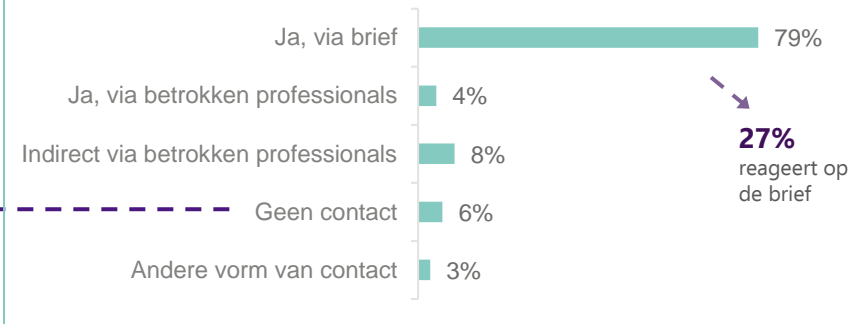
16%

12 van de 75 cases zijn uitgesteld

Met minstens **71** zelfmolders is contact gezocht middels deze weg:

Eerste contact met zelfmelder

In sommige gevallen bewust geen contact gezocht: betrokkene al in detentie tijdens melddatum of eerder gemeld dan melddatum na afstemming met gemeente

67%

Hiervan is uitgesteld vanwege zelfmeldstop

8 van de 12

Overige redenen uitstel

- Uitstel vanuit DIZ
- Uitstel vanwege medisch onderzoek
- Uitstel vanwege detentie in Buitenland
- Reden van uitstel onbekend

Facts & figures

71%

heeft zich
gemeld bij de PI

*42 van de 59 hebben zich gemeld.
bij de overige 16 zelfmelders is de
detentie komen te
vervallen/uitgesteld.*

Aantal dagen gevangenisstraf

Gemiddeld: 90 dagen
Laagste aantal: 1 dag
Hoogste aantal: 1229 dagen

Contact gemeente & PI tijdens detentie

In vrijwel alle zaken is voorafgaand aan detentie contact geweest tussen het ZVH Groningen en de PI.

De PI geeft aan dat vervolgens in **69%** (29 van de 42) van de zaken contact tussen gemeente en PI is geweest is gedurende detentie*

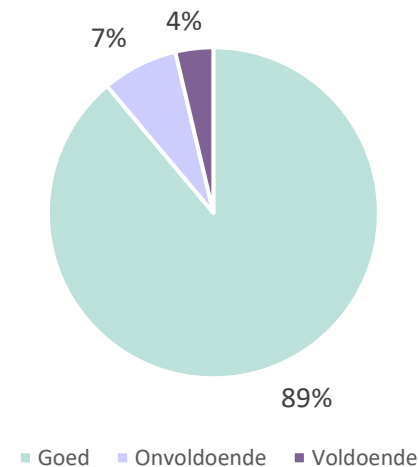

*31x ingevuld, ook
11x niets ingevuld

Vorm van contact

In bijna al deze gevallen (N=27) is dit contact per **mail** geweest

Kwaliteit samenwerking vanuit perspectief PI (N=27)

Voorbeelden succesvolle acties gedurende detentie vanuit de PI

- ✓ Voorafgaand aan de detentie is er contact geweest. De PI heeft zijn signaleringsplan ontvangen naar aanleiding daarvan is er contact geweest met PMO en heeft betrokkene een indicatie gekregen voor EZV en is op de EZV-afdeling geplaatst. Tijdens detentie (180dgn) hebben er geen interventies/acties plaatsgevonden, detentie loopt nog. Het contact met en het verbinden van de betrokken partijen is in deze casus succesvol geweest.
- ✓ Contact geweest over plaatsing op de vadervleugel zodat dit snel opgepakt kon worden binnen de PI en de screening al was gedaan. Dit is gebeurd en betrokkene kon naar de vadervleugel. Ook is er contact geweest over de medicatie en kussen/deken.
- ✓ Voorafgaand aan de detentie is er intensief contact geweest met de al betrokken hulpverlening. Betrokkene had veel vragen over detentie en is daarom op zijn thuisadres bezocht om hier antwoord op te geven, zodat hij zich zou gaan melden en een goed beeld kon krijgen van de detentie

3. Ontwikkelingen & Casuïstiek

Ontwikkeling 2021, 2022, 2023

	2021	2022	2023
Aantal zelfmelders (Excl. COA)	113	101	75 (-26%)
Aantal COA	-	46	50
% contact	100%	89%	93%* (+4%)
Respons brief	63%	39%	27% (-12%)
Meldpercentage PI	67%	73%	71% (-2%)
Contact met PI bij instroom	100%	100%	100%
Gem. aantal dagen detentie	35	63	90
Samenwerking goed of uitstekend	PI: 71% (N=onbekend)	PI: 89% (N=15)	PI: 89% (N=27)

Hoewel de jaren 2021, 2022 en 2023 niet volledig vergelijkbaar zijn i.v.m. effecten van corona, zelfmelderstop en anders monitoren, zijn in de bijgaande tabel enkele cijfers naast elkaar gezet.

Overall laten de cijfers van 2023 een lichte daling van het aantal zelfmelders in Groningen zien: circa 26% minder t.o.v. 2022. Dit is (deels) te verklaren door het feit dat er begin en eind 2023 sprake was van een zelfmeldersstop.

De respons op de brief daalt al enkele jaren. Hier is geen duidelijke verklaring voor. Tegelijkertijd zet het Zorg en Veiligheidshuis Groningen actief in op andere vormen van contact. Hierdoor lukt het om met vrijwel alle zelfmelders voorafgaand aan detentie (direct of indirect via professionals) contact te krijgen.

Het meldpercentage is met 71% iets lager t.o.v. 2023, maar hoger dan 2022. Daarmee is sprake van een redelijk stabiel beeld. We steken al jaren positief af t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Uit de praktijk

Casus voorbeeld 1: (450 dagen detentie)

Betrokkene heeft contact opgenomen n.a.v. de brief. Hij moet voor langere tijd voor de eerste keer in detentie. Betrokkene en zijn vrouw hebben gezamenlijk **een bedrijf** en hij had veel vragen voorafgaand aan de detentie. De contactpersonen binnen de PI Veenhuizen hebben voorafgaand (buiten) een gesprek gehad met betrokkene en zijn vrouw om alle vragen te kunnen beantwoorden zodat **meneer en zijn vrouw goed voorbereid waren op de lange detentie**.

Casus voorbeeld 2: (180 dagen detentie)

Afstemmingsoverleg met betrokken partijen voorafgaand aan de detentie i.v.m. de zorgen in deze casus. Op voorhand is er vanuit de hulpverlening een **signaleringsplan** opgesteld zodat de PI goed op de hoogte is. Betrokkene is hierdoor bij binnenkomst op de **EZV (extra zorg voorziening)** geplaatst. Gedurende detentie is er afstemming tussen de gezinsfunctionaris en casemanager (in de PI) en de hulpverlening en is er goede begeleiding geweest rondom de **contactmomenten met zijn kind**.

Casus voorbeeld 3: (7 dagen detentie)

Naar aanleiding van de brief die naar betrokkene is gestuurd is er afstemming geweest met de toezichthouder van betrokkene. Er zijn veel zorgen op het moment dat betrokkene op een reguliere afdeling geplaatst wordt. De **toezichthouder, hulpverlening en de PI** zijn op voorhand in contact gebracht voor afstemming en het onderling delen van de zorgen. Betrokkene is daarom direct bij melden op de **EZV (extra zorg voorziening)** geplaatst. Meneer is door de hulpverlening gebracht en gehaald. Na de detentie is betrokkene **teruggekeerd naar de Beschermd Wonen plek en loopt de hulpverlening door**.

Uit de praktijk (2)

Onderstaande casus illustreert dat Koers & Kansen ook meerwaarde heeft als een zelfmelder zich niet direct meldt. Met andere woorden **de Koers & Kansen aanpak leent zich ook voor de arrestanten-doelgroep om detentieschade te beperken.**

Hulpverlening kent betrokken zelfmelder. Dhr. staat bekend om zijn onbegrepen gedrag. We besluiten dhr. samen met de hulpverlening te benaderen. Boosheid en onbegrip vanuit meneer zijn kant, maar ook een honkbalknuppel bij de deur. Dit samen met de opmerking dat hij zelf niet zal komen. 'Laat "ze" mij maar komen halen, dan gaan we zien.'

Dhr. heeft zich inderdaad niet gemeld op de melddatum. Samen met AICE contact gehad met het team wat de arrestaties verzorgt en de verbinding met de wijkagenten gemaakt. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een rustige arrestatie. Meneer heeft i.v.m. zijn terminaal zieke vriendin een vervroegde overplaatsing naar Veenhuizen aangevraagd wat vanuit de hulpverlening is ondersteund. Daarnaast heeft meneer vanuit Veenhuizen een strafonderbreking aangevraagd zodat hij de laatste weken van het leven van zijn vriendin nog bij haar heeft kunnen doorbrengen. Dit heeft hem ook de mogelijkheid gegeven om bij haar uitvaart aanwezig te kunnen zijn. Door inzet van hulpverlening en zeer betrokken wijkagenten hebben we meneer weten te motiveren om zich op de afgesproken datum weer te melden na zijn strafonderbreking.

Ontwikkelingen 2023

- Het jaar 2023 heeft primair in teken gestaan van de laatste stappen in de afronding en borging van de pilot; het bestendigen van de basis werkprocessen. Niet alleen bij het ZVH Groningen, maar ook bij de ketenpartners. Daar is veel aandacht naar uit gegaan. Onder andere via een update van de website en breed inzetten op transparante communicatie.
- Vorig jaar is aantal ambities uitgesproken t.a.v. het verdiepen van de aanpak. Hoewel er veel is geïnvesteerd in een aantal van deze ambities, zijn ze (nog) niet in volle omvang gerealiseerd. Dat heeft onder andere te maken met afhankelijkheden in de keten. 'Op uitvoeringsniveau komen we heel ver, maar bij het aanpassen van werkprocessen loop het vaak vast.' Het projectteam Groningen ziet nog steeds veel kansen om de meerwaarde van de pilot verder te vergroten, maar daarvoor is het cruciaal dat alle ketenpartners hier samen de schouders onder zetten.
- Ook is geïnvesteerd in het opstellen van een MKBA. Conclusie van deze inventarisatie is dat ontvangen cijfers (ureninzet, kostprijzen) teveel uiteen lopen om op dit moment tot een betrouwbare basis voor een berekening te komen.

4. Financieel

Financiële verantwoording 2023

Beschrijving inzet	Totaal verplichtingen
Begin 2023	€ 58.670,00
Baten (reguliere toekenning 2023)	€ 16.330,00
Baten (aanvullende toekenning i.h.k.v. communicatie)	€ 10.000,00
Lasten	€ -85.000,00
<i>Specificering lasten</i>	
Coördinatie Koers en Kansen Groningen	€ 37.500,00
Inzet gezamenlijke PI's (overbooking)	€ 37.500,00
Impuls communicatie	€ 10.000,00
	€
Totaal lasten	€ 85.000,00
Balans eind	€ 0

Het laatste projectjaar 2023 wordt afgesloten met een eindbalans van 0,-. De volledige bijdrage vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor 2023 is aangewend. Er is dan ook geen restant bedrag. Het restant over 2022 is reeds verrekend met de toegekende bijdrage voor 2023.

5. Conclusie

Vijf jaar Koers en Kansen

Onderzoeksresultaten RUG en monitoring

Het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen ('Voorzorg als nazorg, 2022') heeft aangetoond dat er sterke aanwijzingen zijn dat het project bijdraagt aan het voorkomen van detentieschade. Dat blijkt onder andere uit het hoge percentage zelfmelders dat zich ook daadwerkelijk meldt; hoger dan het landelijk gemiddelde. In 2023 ligt het meldpercentage in Groningen op 71%, afgezet tegen een landelijk gemiddelde van circa 50%.

In Groningen wordt in vrijwel alle gevallen contact gelegd met de zelfmelder. Dat leidt ertoe dat in de meeste cases inzicht wordt verkregen in potentiële detentieschade op de relevante leefgebieden, waarna plannen worden gemaakt, met acties, om die te beperken. Nu is aangetoond dat de aanpak aansluit bij de stand van de kennis omtrent de werkzaamheid van interventies, is dit een stevige aanwijzing voor het beperken van detentieschade, aldus de onderzoekers.

Daarnaast heeft het project bijgedragen aan het verbeteren van de samenwerking tussen 'buiten' en 'binnen'. Zo blijkt uit de monitor dat er altijd contact is tussen de PI en het Zorg- en Veiligheidshuis c.q. de coördinator voorafgaand aan de detentie. De samenwerking wordt door de PI in bijna 90% van de gevallen als positief beoordeeld.

Succesfactoren Groningse voorzorg aanpak

Op hoofdlijnen kunnen we een aantal factoren identificeren die bijdragen aan het succes van de Groningse aanpak:

- Zeer gedreven en betrokken professionals. Met een creatieve en brede blik gericht op 'wat kan er wel'.
 - Continuïteit; alle professionals van het kernteam zijn al vanaf de start vijf jaar geleden betrokken. Vaste gezichten die goed op elkaar ingespeeld zijn en stevig ingebed zijn in het regionale zorg- en veiligheidsnetwerk.
 - Vliegende start vanuit een al goed georganiseerd nazorgproces. Vanuit die professionele basis kon het nazorgproces relatief eenvoudig naar voren worden gehaald
 - Samenwerking met ketenpartners; vanaf de start is doorlopend intensief geïnvesteerd in de samenwerking met onder andere DIZ en de PI. Dat heeft geresulteerd in korte lijnen en een werkproces op maat.
 - Een mensgerichte benadering; outreachende aanpak, gericht op kansen, waarbij in iedere casus gezocht is naar maatwerkoplossingen
-

Vijf jaar Koers en Kansen

Impact vanuit perspectief van de professional

Op de vraag wat is jouw drijfveer, is het antwoord van betrokken professionals bij Koers & Kansen: het 1-op-1 contact met de zelfmelder. In gesprek komen, en vanuit betrokkenheid in verbinding blijven.

Het gaat om een groep mensen die al snel wordt weggezet door het 'vinkje' van een vonnis. Daarmee doen we deze mensen tekort en wordt de afstand die zij vaak al voelen tot de maatschappij alleen maar groter. Het vertrouwen in de overheid brokkelt daarmee verder af. Vanuit maatschappelijk belang is een ander perspectief nodig; ook deze mensen zijn en blijven burger. We ontslaan ze niet van de straf, maar doen dat wel vanuit verbinding. Daarmee hebben we het verschil kunnen maken in tal van casussen. En indirect ook in de keuzes die deze mensen daarna gemaakt hebben, in hulpvragen die voorheen niet en nu wel gesteld durven worden. De impact reikt daarmee verder dan sec dat ene gesprek. En verder dan de person van de zelfmelder, maar heeft ook waarde voor zijn/haar gezin en omgeving.

Doorkijk

- In Groningen worden nog tal van kansen gezien om de Koers en Kansen aanpak verder te verdiepen en verbreden. Door deze kansen te verzilveren kan het effect van de inzet vergroot worden en kan een nog veel grotere groep bereikt worden.
 - De ambitie is om de 'gereedschapskist' de komende jaren verder te vullen, zodat detentieschade bij een grotere groep gedetineerden voorkomen kan worden. Meer concreet kunnen de principes van Koers & Kansen toegepast worden op een groter deel van de populatie kort gestraften. Denk daarbij aan de doelgroep die een vervangende detentie uit moet zitten als gevolg van het niet naleven van een taakstraf, de arrestanten populatie, elektronische detentie (al dan niet als laatste fase van de straf) en mogelijkheden die plaatsing op een beperkt beveiligde afdeling biedt.
 - Denken vanuit mogelijkheden staat daarbij steeds centraal. Dit leidt tot creatieve maatwerkoplossingen waar het verschil mee kan worden gemaakt. Dicht bij de burger, in verbinding met de lokale mogelijkheden. Zonder ingewikkelde stelselaanpassingen, maar wel vanuit een ketenverantwoordelijkheid. Gezamenlijk commitment is nodig en randvoorwaardelijk om dit te realiseren.
-

Bijlagen

Uitleg indicatoren monitoring

Monitoringsformat strafuitvoering op regionale maat - Koers & Kansen 3Nrd - 2023														
Nr	In te vullen door gemeente / veiligheidshuis						Informatie aan te leveren door casemanager PI				Invullen casemanager gemeente/sociaal domein			Overige bijzonderheden
	Uniek nummer	Gemeente	Geplande melddatum PI DD-MM-JJ	Aantal dagen gevangenisstraf	Is er contact gezocht met de zelfmelder?	Ingeval van brief verstuurd: is er respons geweest op de brief?	Toelichting acties c.q. successen in deze casus	Zelfmelding PI	Toelichting contact met gemeente/casus-regi houder	Beschrijving succesvolle interventies / acties tijdens detentie	Tevredenheid zelfmelder bij eindgesprek PI	Contact PI en gemeente/ZVH bij uitstroom	Follow up: tevredenheid	
1														
2														
3														
24														
31														
33														
45														
50														
51														
53														
55														
56														
57														
58														
59														
64														
67														
68														
69														
70														
71														
72														
73														
74														
75														
76														
77														
78														
79														
80														
81														
82														
83														
84														
85														
86														
87														
88														
89														
90														
91														
92														
93														
94														
95														
96														
97														
98														
99														
100														
101														
102														
103														
104														
105														

In 2023 is het monitoringsformat teruggebracht naar een aantal kernindicatoren, om zo de administratieve last te beperken. De monitoring is beperkt tot de indicatoren met de meeste zeggingskracht en/of indicatoren waar voldoende betrouwbare gegevens over beschikbaar zijn (gebaseerd op de registratie over de afgelopen jaren).

Uitleg indicatoren monitoring

Het project beoogt detentieschade te voorkomen door vroegtijdig te antiperen op een aanstaande gevangenisstraf. Daarvoor is van belang met zoveel mogelijk zelfmelders tijdig in contact te komen. Dit wordt gemonitord aan de hand van een aantal indicatoren.

- **Eerste contact met de zelfmelder:** van het totaal aantal geregistreerde zelfmelders wordt gemonitord of er contact heeft plaatsgevonden en zo ja via welke route.
- **Respons brief:** nieuw in het Koers & Kansen werkproces is dat naast de reguliere brief die vanuit DIZ wordt verstuurd, ook een brief vanuit de gemeente van herkomst uitgaat naar de zelfmelder met het verzoek contact op te nemen om samen een plan te maken voor detentie. Om te kunnen meten of deze brief meerwaarde heeft in het werkproces wordt de respons-rate bijgehouden.
- **Zelfmelding PI:** in hoeverre zelfmelders zich ook zelfstandig melden op de afgesproken detentiedatum. Dit zegt enerzijds iets over de houding c.q. motivatie van de zelfmelder en voorkomt tevens dat een zelfmelder, arrestant wordt. Waar extra werkzaamheden mee gemoeid zijn.

Tijdens de detentieperiode kunnen eveneens en aantal procesindicatoren onderscheiden worden die zien op de samenwerking, evenals eerste resultaten.

- **Contactmomenten tussen PI en gemeente/ZVH** tijdens de detentie; mate waarin er ook tijdens detentie overleg plaatsvindt tussen PI en gemeente en de aard van het contact. Mede i.r.t. resocialisatie en het voorkomen van detentieschade
- Beschrijving van **succesvolle acties/interventies** ingezet tijdens de detentie
- **Kwaliteit van de samenwerking** tussen PI en gemeente/ZVH; mate waarin de betrokken professionals vanuit PI en gemeente/ZVH de onderlinge samenwerking beoordelen.
- **Tevredenheid van de zelfmelder** bij eindgesprek; inzicht in hoe de zelfmelder de detentieperiode heeft ervaren met oog op voorkomen detentieschade en perspectief.
- **Contact tussen PI en gemeente/ZVH bij uitstroom:** mate waarin er bij uitstroom overleg heeft plaatsgevonden tussen 'binnen' en 'buiten' om een warme overdracht mogelijk te maken.

Tot slot beogen we de maatschappelijke waarde van de koers en kansen interventie te meten middels een follow up meting.

- **Outcome** monitoren we aan de hand van een **follow up meting**. Door direct de zelfmelder te bevragen, of indirect via een betrokken hulpverlener. Om zo zicht te krijgen op de duurzaamheid van de ingezette acties en te bezien of ook op langere termijn geen detentieschade is opgetreden en mogelijk zelfs een verbetering zichtbaar is op bepaalde leefgebieden. Bijvoorbeeld door de zelfmelder ten tijde van de detentie te motiveren voor hulpverlening die na afloop is doorgezet.